

Ludgarda Długopolska, Iwona Dyszy-Kołąkowska

Krasewice-Czerepy, woj. białostockie.
Stanowisko 1 "Kamienica"

Informator Archeologiczny : badania 16, 199-200

1982

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Szmakiera. Obecnie poszerzono obszar eksploracji w kierunku wschodnim mając na celu odsłonięcie apsydy rotundy. Przebadano nawarstwienia nowożytnie z okresu drugiej okupacji austriackiej, związane z budową zewnętrznego muru obronnego oraz nasypy będące przypuszczalnie pozostałością akcji porządkowej przeprowadzonej w czasie Wolnego Miasta Krakowa. Odsłonięto dalszy fragment muru cegalnego o niewielkiej grubości, pochodzącego z pierwszego etapu fortyfikacji austriackich oraz wewnętrzne lico odcinka muru obronnego, wzniesionego w drugim etapie, w latach 1852-54.

6. Północno-zachodnia krawędź wzgórza, rej. II, VII, VIII
/L. Lakwaj/

Na międzymurzu, pomiędzy gotyckim a austriackim murem obronnym prowadzono badania ratownicze związane z wymianą kanału burzowego przez ekipę "Hydrokopu" /odc. 1-8/ oraz badania stacjonarne /wyk. 5/85 rej. VII/ rozpoczęte w celu dokładniejszego rozpoznania nawarstwień. W wykopach instalacyjnych stwierdzono dwa główne zespoły warstw: XIX-wieczne nasypy humusowe z gruzem kamienno-ceglanym, zaprawą i szczątkami organicznymi oraz starsze warstwy gliniaste, ciągnące się również na znacznym obszarze w rej. II i VII. Odsłonięto 5,66 m długie lico przypory przy gotyckim murze obronnym na wysokości budynku nr 7 /XV-wiecznego dworu Oleśnickich/; fragment muru kleszczowego z lat 1790-92 zamykającego linię tych umocnień na styku z budynkiem Seminarium /d. dworu Oleśnickich/ oraz odcinki muru policzkowego schodów przechadzki z okresu Wolnego Miasta Krakowa i obudowy zlokalizowanej w tym samym miejscu rampy fortyfikacji austriackich z połowy XIX w.

W wykopie 5/82 o wym. 1,2 x 2 m przebadano kompleks warstw w większości gliniastych do głębokości 1,6 m, nie osiągając jeszcze ich spągu. Posiadają one charakter nasypowy, układ zgodny z nachyleniem stoku wzgórza. Górna partia nasypu uległa wielokrotnej niwelacji, stwierdzono także szereg wkopów. Materiał zabytkowy stanowi ceramika wczesnośredniowieczna z niewielką domieszką gotyckiej i nowożytniej. Wstępnie można wiązać ten kompleks nawarstwień z jedną z późniejszych faz drewniano-ziemnych fortyfikacji grodu wawelskiego /XII lub XIII w./.

Badania będą kontynuowane.

KRASEWICE-CZEREPY
woj. białostockie
Stanowisko 1 "Kamienica"

Państwowe Muzeum
Archeologiczne w Warszawie

Badania prowadziła mgr Ludgarda
Długopolska i mgr Iwona Dyszy-
Kołakowska. Finansował KZA na woj.
białostockie. Pierwszy sezon badań.
Cmentarzysko z grobami w obudowie
kamiennej /XII-XIII w./.

Cmentarzysko położone jest na południowo-zachodnim skłonie niewielkiego wzniesienia, na gruntach należących do Franciszka Zaręby. Jest to nieużytek porośnięty częściowo wysokimi sosnami, używany obecnie jako paśnik.

Stanowisko zostało w 90% zniszczone przez wybieranie kamieni bruków i obudów na cele gospodarskie oraz na budowę drogi biegnącej z Siemiatycz przez Czartajew do Grodziska. Największemu zniszczeniu uległ środek cmentarzyska, który został pozbawiony całkowicie kamieni obudów i jak należy przypuszczać, kamieni bruków /teren jest wyraźnie obniżony/. Zachowały się jedynie, nieco mniej zniszczone, fragmenty konstrukcji kamiennych położone w południowo-zachodniej i północno-wschodniej części /ary 5 i 11 oraz częściowo 4, 12 i 17/. Kłopoty z nabyciem siły roboczej spowodowały, że prace prowadzone były przeważnie własnymi siłami. W okresie tym przebadano około jednego aru. Wykopy założono w południowo-zachodniej części cmentarzyska /arty 4, 5, 11 i 12/ oraz niedaleko granicy wschodniej na arze 17. Po usunięciu warstwy darni i oczyszczeniu kamieni bruku okazało się, że odkryte groby są zniszczone w większym stopniu niż przypuszczano. Ogółem odkryto 11 grobów i tylko w jednym natrafiono na małe fragmenty kości długich /grób 1/. Większość grobów pozbawiona była wyposażenia. Są to przeważnie groby w dużym stopniu zniszczone. Jedynie w czterech grobach zachowało się wyposażenie "ubogie" w postaci: noża, 2 krzesiwiek, pierścienka brązowego, 4 paciorków szklanych i silnie skorodowanego przedmiotu żelaznego /groby: 1, 4, 5, 7/. W wypełnisku jamy grobowej znajdowały się drobne węgle drzewne oraz fragmenty ceramiki.

KRUSZWICA
woj.bydgoskie
Stanowisko 2

Polska Akademia Nauk
Instytut Historii Kultury
Materiałnej
Zakład Archeologii
Wielkopolski w Poznaniu

Badania pod kierownictwem prof.dr.
Witolda Hensla prowadził dr Woj-
ciech Dzeduszycki. Finansował
IHKE PAN. Wczesnośredniowieczny
gród /X-XI w./, miasto /XII-XIII w./.

Kontynuowano prace wykopaliskowe na południowym stoku Wzgórza Zamkowego /wykop IVA/. Celem prac było dalsze odsłanianie umocnień grodu kruszwickiego oraz prześledzenie przemian zachodzących w urbanistyce wczesnomiejskiej.

Odkryto sześć XII-wiecznych poziomów osadniczych złożonych z budowli zrębowych, ulic i palenisk. W dwóch górnych poziomach odsłonięto bogaty materiał kulturowy. Oprócz ceramiki, kości, szczątków botanicznych na uwagę zasługują wytwory ze szkła /obraczka, paciorek ze złotą folią/, bursztynu /paciorek/, brązu i żelaza.